افغانستان آزاد ــ آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مبـــاد   بدین بوم وبر زنده یک تن مــباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم   از آن به که کشور به دشمن دهیم

afgazad@gmail.com   www.afgazad.com

اجتماعی ــ ادبی	Social - Literary

استاد محمد اسحـاق "برکت"
ویرجینیا ــ اضلاع متحدهٔ امریکا

ششم فبروری 2013

سترې مشي مبارکي ورکړئ عالمه!
آشنا پُه خپلو پښو وهـــلي مزلونه
****
زه بـه لـه هِغـِه آشنا نه جـار شم
په خپله توره يې کټلی وي جنګونه

وروسته له ډېرې مودې د "افغانستان آزاد ــ آزاد افغانستان" ويبپاڼې ته مې مخه کړه، دا چې ولې له ډېرې مودې وروسته، بيله خبره ده او دلته يې د ويلو ځای نه وينم او هم د ويلو وړ نه بولم. کله مې چې د ويبپاڼې د جنوري ۲۶ نيټې 68 ګڼه اعلاميه ولوستله دا راته پته او جوته شوه چې د لومړي ځل د پاره د هغو شاعرانو اوليکوالو د ليکنو پر بنسټ چې پورتال ته ليږل شوي وُل زموږ پياوړی شاعر عزتمن "اسير" صاحب چې مخکې له دې د "فخرالشعراء" لقب يې تر لاسه کړی وو، د "ملک الشعراء" په نوم وپيژندل او د هنر او ادب مينه والو او شاعرانو ته اعلام شو.

له نيکه مرغه په ډېره خوشحالی سره مو دا خبره د دغِه مبارک له خولې هم واوريدله او زموږ خوشحالی يې لا پسې ډيره کړه او دوی ته بيا مبارکی وايم او له اديب، شاعر، ژبپوه او ليکوال ښاغلي ډپلوم انجينر معروفی صاحب څخه هم ډېره مننه چې په دغه لاره کې يې ډېرې هلی ځلې کړې او ربړونه زغملي.

د مبارک ملک الشعراء صاحب به په یادوي، کله چې دوی د لومړی ځل د پاره د "فخر الشعراء" په نوم ونومول شول، هلته مې هم خپلې پیرزوینې، نیکې هیلې او مبارکی د "درد دل افغان" د مجلې له لارې ډالۍ کړې وې. نو ځکه ځان ډیر بختوِر بولم چې ما ته بیا دغه افتخار په برخه شو. د دوی د روغ او رمټ صحت او د عمرد اوږدوالي په هیله!

په ژوندانه د برکت

ان شاء الله برکت له تاسو سره دی!

توضیحات :

اکثر نویسندگان عزیزالقدر زبان شیرین پشتو ، حرف یا ادات (**پـه**) را با کلمۀ مابعد متصل یعنی به شکل (**پخپل**) مینویسند که بصورت مطلق غلط است.

ـ ادات پشتو به شکل اصلی وواقعی آن باید حفظ شود درغیراصالت خودرا میبازند بطور مثال اگر ما در لنډی بالا بشکل (**پخپلو یا پخپله**) مینویسیم نخست اینکه اصالت حرف (**پـه**) از بین رفته ثانیاً کلمۀ جدیدی (**پَخپَلو یا پَخپله**) که عرض اندام نموده کلمۀ بی معنا حتا مضحک و خندآور است. پـَخپـَلـو به معنای آدم غیر مرتب و غیرمنظم یعنی که پخپلو. چنانچه گوئیم او پـَخپَلو کجا رفته بودی؟ یا رفیق ما غیاث یک آدم پخپلو است.

گفتۀ خود را در مورد حرف (دي) با یای مجهول، مد نظر میگیریم :

این حرف بیشتر بحیث اسم اشاره بکار برده میشود مثلاً : پُه **دې** کتاب کې لیکل شوي؛ لِه **دې** نیتې وروسته ، که **دې** ونې ته وختې....

بحیث حرف ربط نیز ازان استفاده میشود مثلاْ : ماته دې ونه ویلې چیرته تللی وې؟ که دې ریښتیا وویلې شاباسی درکوم.

بهر صورت در هردو حالت وقتی حرف (ې) حذف میشود، حرف (دِ) باقی میماند که حرف اضافت است مثلاْ : د احمد کتاب؛ د ټولګي دروازه؛ د پک سړي خبره اعتبار نه لري.

و یا اگر آنرا با کلمۀ بعدی وصل مینویسم خواهیم داشت:

پَه دیکتاب کي لیکل سوي، له دینیتي وروسته، کِه دیوني ته وختی که همه بی معنا و مضحک اند.

به هر وجه حروف یا ادات در پښتو باید و باید جدا نوشته شوند و آنانی که ازین قاعده تخطی میکنند زورآورا نند و معلومدار که زور قالب ندارد. اگر زور قالب میداشت امروزه، ده پانزده نفر گردن کلفت قلدر و زورآور چطور میتوانستند سی، چهل ملیون هموطن مظلوم و بیچارۀ ما را

به گروگان گرفته، ملک و دارائیهای عامه را غارت کرده، بر مال و ناموس مردم تعرض کرده، هزاران نفر را متواری و مهاجر و هزاران دیگر را کشته و زخمی و ....